

Міністерство освіти і науки України
Вінницький національний аграрний університет
ННВК «Всеукраїнський науково-навчальний консорціум»
Чернятинський коледж ВНАУ
Національний університет біоресурсів і природокористування України
Спілка бджолярів Жмеринського району

ПРОГРАМА

**Всеукраїнської науково-практичної конференції
«Сучасні проблеми підвищення якості, безпеки
виробництва та переробки продукції бджільництва»**

25–26 червня 2020 року
с. Чернятин, Жмеринський район, Вінницька область
Захід внесено в реєстр УкрІНТЕІ (посвідчення № 308 від 22.05.2020 р.)

ПОРЯДОК РОБОТИ КОНФЕРЕНЦІЇ

25 червня 2020 року

Ознайомлення з матеріально-технічною базою Чернятинського коледжу ВНАУ, онлайн екскурсія по палацу і парку садиби Вітославських-Львових.

26 червня 2020 року

- 9⁰⁰-10⁰⁰ Реєстрація учасників конференції (*хол коледжу*)
- 10⁰⁰-12³⁰ Пленарне засідання (*актова зала, корпус №1*)
- 12³⁰-13³⁰ Перерва
- 13³⁰-14³⁰ **РОБОТА СЕКЦІЙ:**
- Секція 1.** Стан, перспективи розвитку та переробка продукції бджільництва (*зала засідань, корпус №1*)
- Секція 2.** Відродження кормових медоносних культур при сучасному веденні сільського господарства (*аудиторія №3, корпус №1*)
- Секція 3.** Механізація виробничих процесів у бджільництві (*аудиторія №25, корпус №2*)
- Секція 4.** Економічна ефективність сучасних технологій виробництва продукції бджільництва (*аудиторія №39, корпус №2*)
- Секція 5.** Перспективні технології виробництва та переробки сільськогосподарської продукції галузей агропромислового комплексу України (*методичний кабінет, корпус №2*)
- Секція 6.** Практичні засади виробничих процесів на сучасній пасіці (*будинок пасічника*)
- 14³⁰-15⁰⁰ Підведення підсумків (*актова зала, корпус №1*)

РЕГЛАМЕНТ

Доповідь на пленарному засіданні – до 10 хв.
Доповідь на секційному засіданні – до 5 хв.
Дискусія – до 3 хв.

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

10⁰⁰-10¹⁰

ПРИВІТАННЯ УЧАСНИКІВ КОНФЕРЕНЦІЇ

КАЛЕТНИК Григорій Миколайович, доктор економічних наук, професор, академік НААН України, президент Вінницького національного аграрного університету, президент ННВК «Всеукраїнський науково-навчальний консорціум»

МАЗУР Віктор Анатолійович, кандидат сільськогосподарських наук, професор, ректор Вінницького національного аграрного університету

ГОНЧАРУК Інна Вікторівна, кандидат економічних наук, доцент, проректор з наукової та інноваційної діяльності Вінницького національного аграрного університету

КУЧЕРЯВИЙ Віталій Петрович, доктор сільськогосподарських наук, професор, директор Чернятинського коледжу Вінницького національного аграрного університету

10¹⁰-10²⁰

«ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ СВІЦЕВИХ МАТОК ПРИ ЗАПИЛЕНІ КОРМОВИХ КУЛЬТУР В УМОВАХ ЧЕРНЯТИНСЬКОГО КОЛЕДЖУ ВНАУ»

КУЧЕРЯВИЙ Віталій Петрович, доктор сільськогосподарських наук, професор, директор

Чернятинський коледж Вінницького національного аграрного університету

10²⁰-10³⁰

«РОЛЬ ОСВІТИ ТА НАУКИ У РОЗВИТКУ ГАЛУЗІ БДЖІЛЬНИЦТВА»

ПОВОЗНІКОВ Микола Гаврилович, доктор сільськогосподарських наук, професор, завідувач кафедри конярства і бджільництва

Національний університет біоресурсів і природокористування України

10³⁰-10⁴⁰

«ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ КОРМОВИХ ДОБАВОК У ГОДІВЛІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ТВАРИН»

ЛЬОТКА Галина Іванівна, кандидат сільськогосподарських наук, доцент, в.о. декана факультету технології виробництва і переробки продукції тваринництва та ветеринарії

Вінницький національний аграрний університет

10⁴⁰-10⁵⁰

«СФЕРИ ПРОМИСЛОВОГО ВИКОРИСТАННЯ ПРОДУКТІВ БДЖІЛЬНИЦТВА ТА ВИМОГИ ЄС ДО ЇХ ЯКОСТІ»

БУДЯК Руслан Володимирович, кандидат технічних наук, доцент, директор

Технологічно-промисловий коледж Вінницького національного аграрного університету

10⁵⁰-11⁰⁰

«ВІБРАЦІЙНІ ЗМІШУВАЧІ ДЛЯ ПРИГОТУВАННЯ КОМБІНОВАНИХ КОРМІВ В АПК УКРАЇНИ»

ЦУРКАН Олег Васильович, кандидат технічних наук, доцент, директор

Ладизинський коледж Вінницького національного аграрного університету

11⁰⁰-11¹⁰

«НАУКОВО-ТЕХНІЧНІ ЗАСАДИ СТВОРЕННЯ СИСТЕМИ ОЦІНЮВАННЯ БЕЗПЕЧНОСТІ ТА ЯКОСТІ МЕДУ»

АДАМЧУК Леонора Олександрівна, кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри стандартизації та сертифікації сільськогосподарської продукції

Національний університет біоресурсів і природокористування України

- 11¹⁰-11²⁰** **«АКАЦІЯ БІЛА ЯК КОРМОВИЙ РЕСУРС ДЛЯ РОЗВИТКУ БДЖОЛИНИХ СІМЕЙ»**
РАЗАНОВА Олена Петрівна, кандидат сільськогосподарських наук, доцент, заступник декана з наукової роботи факультету технології виробництва і переробки продукції тваринництва та ветеринарії
Вінницький національний аграрний університет
- 11²⁰-11³⁰** **«ОРГАНІЗАЦІЯ ПАСІЧНОГО ГОСПОДАРСТВА»**
БУГАЙ Володимир Олександрович, директор
Пасічне господарство «Човновицький медок»
- 11³⁰-11⁴⁰** **«НАЙПОШИРЕНІШІ ХВОРОБИ БДЖІЛ: ЗАХОДИ БОРОТЬБИ ТА ПРОФІЛАКТИКИ»**
ФАРІОНІК Тарас Володимирович, кандидат ветеринарних наук, доцент кафедри харчових технологій та мікробіології
Вінницький національний аграрний університет
- 11⁴⁰-11⁵⁰** **«ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ НАВЧАЛЬНО-ПРАКТИЧНОГО ЦЕНТРУ ПІДГОТОВКИ КВАЛІФІКОВАНИХ РОБІТНИКІВ ЗА ПРОФЕСІЄЮ «БДЖОЛЯР»»**
НАГОРНИЙ Володимир Миколайович, директор
Професійно-технічне училище №14 смт. Вороновиця
- 11⁵⁰-12⁰⁰** **«ПЛЕМІННА СПРАВА У БДЖІЛЬНИЦТВІ»**
СЕНЧУК Наталія Дмитрівна, директор
Державний навчальний заклад «Гадяцьке аграрне училище»
- 12⁰⁰-12¹⁰** **«ВИКОРИСТАННЯ АНТИБАКТЕРІАЛЬНИХ ВЛАСТИВОСТЕЙ МЕДУ ПРИ ВИРОБНИЦТВІ МОЛОЧНИХ ПРОДУКТІВ ЛІКУВАЛЬНО-ПРОФІЛАКТИЧНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ»**
ШУЛЯК Ольга Олексіївна, викладач, заступник директора з виробничої роботи
Технологічно-промисловий коледж Вінницького національного аграрного університету
- 12¹⁰-12²⁰** **«ОСОБЛИВОСТІ ВИРОБНИЦТВА ОРГАНІЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ БДЖІЛЬНИЦТВА»**
ГУЦАЛЕНКО Оксана Олександрівна, кандидат економічних наук, доцент, завідувач кафедри аудиту та державного контролю
Вінницький національний аграрний університет
- 12²⁰-12³⁰** **«МОЛОЧНА ПРОДУКТИВНІСТЬ КОРІВ УКРАЇНСЬКОЇ ЧОРНО-РЯБОЇ МОЛОЧНОЇ ПОРОДИ В УМОВАХ ПРИВ'ЯЗНОГО ТА БЕЗПРИВ'ЯЗНОГО УТРИМАННЯ»**
КАЗЬМІРУК Лариса Василівна, кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри ветеринарії, гігієни та розведення тварин
Вінницький національний аграрний університет

СЕКЦІЯ №1.
СТАН, ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
ТА ПЕРЕРОБКА ПРОДУКЦІЇ БДЖІЛЬНИЦТВА
(зала засідань, корпус №1)

Голова секції: Горячий Василь Андрійович, викладач-методист
Чернятинського коледжу ВНАУ

Секретар секції: Гук Людмила Пилипівна, викладач-методист
Чернятинського коледжу ВНАУ

- 13³⁰–13³⁵ «СУЧАСНА ТЕХНОЛОГІЯ ПЕРЕРОБКИ ПРОДУКЦІЇ БДЖІЛЬНИЦТВА В УКРАЇНІ»**
ВОЛКОТРУБ Сергій Аркадійович, викладач Чернятинського коледжу ВНАУ
- 13³⁵–13⁴⁰ «ВИРОБНИЦТВО КРЕМ-МЕДУ – ПЕРСПЕКТИВНА НІША РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОГО БДЖІЛЬНИЦТВА»**
ТУЗОВА Світлана Дмитрівна, викладач Технологічно-промислового коледжу ВНАУ
- 13⁴⁰–13⁴⁵ «ЕФЕКТИВНІСТЬ МАТЕМАТИЧНИХ РОЗРАХУНКІВ У БДЖІЛЬНИЦТВІ»**
МАТИЩУК Світлана Вікторівна, викладач Чернятинського коледжу ВНАУ
- 13⁴⁵–13⁵⁰ «ВИМОГИ ДО ЯКОСТІ, ТЕХНОЛОГІЯ ОДЕРЖАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ МЕДУ»**
ВИШНЕВСЬКА Ірина Броніславівна, викладач Технологічно-промислового коледжу ВНАУ
- 13⁵⁰–13⁵⁵ «ВПЛИВ РІЗНОГО ТИПУ ВИПРОМІНЮВАНЬ НА БДЖОЛИНІ СИМ'Ї»**
НИКОНЮК Ганна Іванівна, викладач Чернятинського коледжу ВНАУ
- 13⁵⁵–14⁰⁰ «СУЧАСНИЙ СТАН ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ БДЖІЛЬНИЦТВА У СВІТІ»**
ПІДГАСЦЬ Людмила Василівна, викладач Чернятинського коледжу ВНАУ
- 14⁰⁰–14⁰⁵ «БДЖІЛЬНИЦТВО УКРАЇНИ: СТАН, ПРОБЛЕМИ, ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ»**
НОВОТНА Надія Миколаївна, викладач Чернятинського коледжу ВНАУ
- 14⁰⁵–14¹⁰ «ПІДГОТОВКА БДЖОЛОСІМЕЙ ДЛЯ ЕФЕКТИВНОГО ЗАПИЛЕННЯ ТЕХНІЧНИХ КУЛЬТУР»**
САЛЮК Олександр Олександрович, аспірант ВНАУ
- 14¹⁰–14¹⁵ «ПРОФІЛАКТИКА МІКОЗІВ БДЖОЛИНОГО РОЗПЛОДУ НА ПАСІЦІ»**
ЖУКОВСЬКА Тетяна Сергіївна, викладач Чернятинського коледжу ВНАУ
- 14¹⁵–14²⁰ «ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ПРОБІОТИКІВ У БДЖІЛЬНИЦТВІ»**
СКРИПНИК Сергій Вікторович, аспірант ВНАУ

СЕКЦІЯ №2.

ВІДРОДЖЕННЯ КОРМОВИХ МЕДОНОСНИХ КУЛЬТУР ПРИ СУЧАСНОМУ ВЕДЕННІ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

(аудиторія №3, корпус №1)

Голова секції: Нечипуренко Лілія Олександрівна, викладач
Чернятинського коледжу ВНАУ

Секретар секції: Ящук Ольга Миколаївна, викладач-методист
Чернятинського коледжу ВНАУ

- 13³⁰–13³⁵ «ОЦІНКА ЯКОСТІ МЕДУ У РІЗНИХ БДЖОЛОГОСПОДАРСТВАХ
УКРАЇНИ»**
ГОРЯЧИЙ Василь Андрійович, викладач Чернятинського коледжу
ВНАУ
- 13³⁵–13⁴⁰ «ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИРОЩУВАННЯ КОРМОВИХ МЕДОНОСІВ»**
ТИХОНОВА Тетяна Іванівна, викладач Ладижинського коледжу ВНАУ
- 13⁴⁰–13⁴⁵ «ВИКОРИСТАННЯ БДЖОЛИНИХ СІМЕЙ НА ЗАПИЛЕННІ
СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КУЛЬТУР»**
ВОЛКОТРУБ Надія Василівна, викладач Чернятинського коледжу
ВНАУ
- 13⁴⁵–13⁵⁰ «КОРМОВІ КУЛЬТУРИ В СІВОЗМІНІ ЯК ЕЛЕМЕНТ
ПОЛІПШЕННЯ КОРМОВОЇ БАЗИ БДЖІЛЬНИЦТВА»**
ЯЩУК Ольга Миколаївна, викладач Чернятинського коледжу ВНАУ
- 13⁵⁰–13⁵⁵ «ВИРОЩУВАННЯ МЕДОНОСІВ ПРИ СУЧАСНОМУ ВЕДЕННІ
СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА»**
НЕЧИПУРЕНКО Лілія Олександрівна, викладач Чернятинського
коледжу ВНАУ
- 13⁵⁵–14⁰⁰ «СТВОРЕННЯ ЕКОЛОГІЧНИХ САДІВ МЕДОНОСНИХ КУЛЬТУР
У ПРИСАДИБНИХ ГОСПОДАРСТВАХ»**
ЯЩУК Іван Іванович, викладач Чернятинського коледжу ВНАУ
- 14⁰⁰–14⁰⁵ «ДОСЛІДЖЕННЯ ВПЛИВУ МІНЕРАЛЬНИХ ДОБРІВ НА
ВИРОЩУВАННЯ КОРМОВИХ МЕДОНОСНИХ КУЛЬТУР»**
ПРИСЯЖНЮК Олена Володимирівна, викладач Чернятинського
коледжу ВНАУ

СЕКЦІЯ №3.

МЕХАНІЗАЦІЯ ВИРОБНИЧИХ ПРОЦЕСІВ У БДЖІЛЬНИЦТВІ

(аудиторія №25, корпус №2)

Голова секції: Стефанішен Михайло Васильович, викладач-методист
Чернятинського коледжу ВНАУ

Секретар секції: Волкотруб Сергій Олександрович, викладач
Чернятинського коледжу ВНАУ

- 13³⁰–13³⁵ «МЕХАНІЗАЦІЯ ВИРОБНИЧИХ ПРОЦЕСІВ ПРИ ВИРОЩУВАННЯ МЕДОНОСНИХ КУЛЬТУР»**
СТЕФАНІШЕН Михайло Васильович, викладач-методист
Чернятинського коледжу ВНАУ
- 13³⁵–13⁴⁰ «ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНОЇ ТЕХНІКИ ДЛЯ ТРАНСПОРТУВАННЯ БДЖОЛИНИХ ВУЛИКІВ ТА ПРОДУКТІВ БДЖІЛЬНИЦТВА»**
ШУЛЬГАН Вадим Вікторович, викладач Чернятинського коледжу ВНАУ
- 13⁴⁰–13⁴⁵ «ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ «APINELPER» У БДЖІЛЬНИЦТВІ»**
КОТЕЛЯ Валентина Олександрівна, викладач Чернятинського коледжу ВНАУ
- 13⁴⁵–13⁵⁰ «ТЕХНОЛОГІЯ ТА МЕХАНІЗАЦІЯ ОБРОБІТКУ ҐРУНТУ ДЛЯ ПОСІВУ МЕДОНОСНИХ КУЛЬТУР НА МАЛИХ ДІЛЯНКАХ»**
ШОПЯК Богдан Ярославович, викладач Чернятинського коледжу ВНАУ
- 13⁵⁰–13⁵⁵ «ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ СУЧАСНИХ ЗАСОБІВ ПЕРЕРОБКИ ВОЩИНИ»**
КРЕШУН Анатолій Іванович, викладач Чернятинського коледжу ВНАУ
- 13⁵⁵–14⁰⁰ «МЕХАНІЗАЦІЯ ВИРОБНИЦТВА СОНЯШНИКА В СУЧАСНИХ УМОВАХ»**
КОРДОНСЬКИЙ Василь Анатолійович, викладач Чернятинського коледжу ВНАУ
- 14⁰⁰–14⁰⁵ «ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНОЇ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ТЕХНІКИ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ТА ОБРОБІТКУ ҐРУНТУ ПІД ПОСІВ МЕДОНОСНИХ КУЛЬТУР»**
БЕДРАК Олександр Васильович, викладач Чернятинського коледжу ВНАУ
- 14⁰⁵–14¹⁰ «БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ У БДЖІЛЬНИЦТВІ»**
КОРДОНЕЦЬ Михайло Каленикович, викладач Чернятинського коледжу ВНАУ

СЕКЦІЯ №4.
ЕКОНОМІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ БДЖІЛЬНИЦТВА

(аудиторія №39, корпус №2)

Голова секції: Дячок Іван Йосипович, старший викладач
Чернятинського коледжу ВНАУ

Секретар секції: Матеуш Ірина Миколаївна, викладач
Чернятинського коледжу ВНАУ

13³⁰–13³⁵ «УПРАВЛІНСЬКИЙ АНАЛІЗ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ БДЖІЛЬНИЦТВА ЯК ФУНКЦІЯ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОЇ СИСТЕМИ»

ТОМЧУК Олена Феліксівна, кандидат економічних наук, доцент ВНАУ

13³⁵–13⁴⁰ «ДОСЛІДЖЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ МЕДОНОСНИХ БДЖІЛ ЯК ЗАПИЛЮВАЧІВ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КУЛЬТУР»

ПАЛАМАРЕНКО Яна Вікторівна, кандидат економічних наук, старший викладач, голова Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених ВНАУ

13⁴⁰–13⁴⁵ «ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ ТА АУДИТУ ПЛАТІЖНИХ ЗАСОБІВ ПІДПРИЄМСТВ БДЖІЛЬНИЦТВА»

КОЗАЧЕНКО Анна Юріївна, кандидат економічних наук, старший викладач ВНАУ

13⁴⁵–13⁵⁰ «КРЕДИТУВАННЯ ЗА ДЕРЖАВНОЮ ПІДТРИМКОЮ ЯК ЕЛЕМЕНТ ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ»

ГРИЦУК Надія Вікторівна, кандидат економічних наук, асистент ВНАУ

13⁵⁰–13⁵⁵ «УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ ЯК ФАКТОР ПІДВИЩЕННЯ ПОКАЗНИКІВ ЯКОСТІ ПРОДУКЦІЇ БДЖІЛЬНИЦТВА»

БУРКО Катерина Володимирівна, асистент ВНАУ

13⁵⁵–14⁰⁰ «ЕКОНОМІЧНА ОЦІНКА ДОМАШНЬОЇ ПАСІКИ»

ДЯЧОК Іван Йосипович, викладач Чернятинського коледжу ВНАУ

14⁰⁰–14⁰⁵ «АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ГОСПОДАРЮВАННЯ У ПІДПРИЄМСТВАХ БДЖІЛЬНИЦТВА»

Матеуш Ірина Миколаївна, викладач Чернятинського коледжу ВНАУ

14⁰⁵–14¹⁰ «ПОДАТКОВІ ВИМОГИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ БДЖІЛЬНИЦТВА»

БАРДЮК Валентина Володимирівна, викладач Чернятинського коледжу ВНАУ

14¹⁰–14¹⁵ «УДОСКОНАЛЕННЯ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН ТА МІЖГАЛУЗЕВИХ ЗВ'ЯЗКІВ ПІДПРИЄМСТВ БДЖІЛЬНИЦТВА»

КРУК Інна Миколаївна, викладач Чернятинського коледжу ВНАУ

СЕКЦІЯ №5.
ПЕРСПЕКТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОБНИЦТВА ТА
ПЕРЕРОБКИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ ГАЛУЗЕЙ
АГРОПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ

(методичний кабінет, корпус №2)

Голова секції: Коломієць Світлана Іванівна, викладач-методист
Чернятинського коледжу ВНАУ

Секретар секції: Ільющенкова Оксана Володимирівна, викладач
Чернятинського коледжу ВНАУ

13³⁰–13³⁵ «ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ БІОЛОГІЧНО АКТИВНИХ
РЕЧОВИН В ГОДІВЛІ ПТИЦІ»

ОГОРОДНІЙЧУК Галина Михайлівна, кандидат сільськогосподарських
наук, доцент ВНАУ

13³⁵–13⁴⁰ «ПЕРСПЕКТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОБНИЦТВА ТА
ПЕРЕРОБКИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ
ТВАРИННИЦТВА»

ПОДОЛЯН Василь Юхимович, викладач Ладижинського коледжу ВНАУ

13⁴⁰–13⁴⁵ «ЗАСТОСУВАННЯ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПРИ ПІДГОТОВЦІ
ФАХІВЦІВ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «АГРОНОМІЯ»»

БІЛОУС Валентина Іванівна, заступник директора з навчальної роботи
Чернятинського коледжу ВНАУ

13⁴⁵–13⁵⁰ «ЗАМОРОЖУВАННЯ ПЛОДІВ ЗЕРНЯТКОВИХ КУЛЬТУР ТА ЯГІД
ЯК ПЕРСПЕКТИВНИЙ СПОСІБ ПЕРЕРОБКИ»

ДЯЧОК Людмила Петрівна, викладач Чернятинського коледжу ВНАУ

13⁵⁰–13⁵⁵ «ЗАСТОСУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ГАЛУЗІ
АГРОПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ»

ШУЛЬГАН Марія Ярославівна, викладач Чернятинського коледжу
ВНАУ

13⁵⁵–14⁰⁰ «ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ ТА ЗГОДОВУВАННЯ ОСНОВНИХ
ВИДІВ КОРМІВ ПРИ ВИРОЩУВАННІ СПОРТИВНИХ КОНЕЙ»

ШЛЯХОВА Дар`я Вікторівна, аспірантка ВНАУ

СЕКЦІЯ № 6.
ПРАКТИЧНІ ЗАСАДИ ВИРОБНИЧИХ
ПРОЦЕСІВ НА СУЧАСНІЙ ПАСІЦІ
(будинок пасічника)

Голова секції: **Волкотруб Сергій Аркадійович**, викладач
Чернятинського коледжу ВНАУ

Секретар секції: **Скрипник Сергій Вікторович**, завідувач навчальною
пасікою Чернятинського коледжу ВНАУ

- 13³⁰–13³⁵ «ВИВЕДЕННЯ БДЖОЛИНИХ МАТОК В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ»**
ГЕРЦАК Володимир Анатолійович, завідувач бджолорозплідником
ННЦ «Інститут бджільництва ім. П.І. Прокоповича»
- 13³⁵–13⁴⁰ «УТРИМАННЯ БДЖОЛИНИХ СІМЕЙ У ВУЛИКАХ ПАЛИВОДИ»**
БАРДА Олександр Іванович, бджоляр
- 13⁴⁰–13⁴⁵ «СТВОРЕННЯ ВИСОКОТЕХНОЛОГІЧНИХ ПАСІЧНИХ**
ГОСПОДАРСТВ»
ВЕРЕД Леонід Іванович, головний технолог ПП «Апістар»
- 13⁴⁵–13⁵⁰ «УТРИМАННЯ БДЖІЛ У ВУЛИКАХ ІЗ РОЗМІРОМ РАМКИ 435-**
145»
КАСАПА Роман Володимирович, бджоляр
- 13⁵⁰–13⁵⁵ «ВИРОБНИЦТВО ПРОДУКЦІЇ БДЖІЛЬНИЦТВА НА БАЗІ**
ПП «НЕКТАР»»
КИРЕЯ Максим Володимирович, керівник ПП «Нектар»
- 13⁵⁵–14⁰⁰ «ПРОБЛЕМИ КОЧІВЛІ ТА ШЛЯХИ ЇХ ПОДОЛАННЯ»**
КУЛАЧИНСЬКИЙ Михайло Григорович, бджоляр
- 14⁰⁰–14⁰⁵ «РЕЄСТРАЦІЯ ВИРОБНИЧИХ ПОТУЖНОСТЕЙ**
БДЖОЛОГОСПОДАРСТВ У ДЕРЖПРОДСПОЖИВСЛУЖБИ»
ЛІСНІЦЬКИЙ Андрій Андрійович, голова Спілки бджолярів
Жмеринського району
- 14⁰⁵–14¹⁰ «СТВОРЕННЯ СПІЛКИ ПАСІЧНИКІВ: ПЕРСПЕКТИВИ ТА**
НАСЛІДКИ»
МАЦИШИН Олег Миколайович, голова Спілки бджолярів
Калинівського району
- 14¹⁰–14¹⁵ «СТВОРЕННЯ ВИРОБНИЧИХ ПОТУЖНОСТЕЙ У**
БДЖІЛЬНИЦТВІ»
ІВАНОВА Галина Феодосіївна, бджоляр
- 14¹⁵–14²⁰ «ПРИСКОРЕНИЙ ПРОЦЕС РОЗМНОЖЕННЯ БДЖОЛИНИХ**
СІМЕЙ»
КОГУТ Микола Олександрович, бджоляр
- 14²⁰–14²⁵ «УТРИМАННЯ БДЖОЛИНИХ СІМЕЙ У ВУЛИКАХ ІЗ СІТЧАСТИМ**
ДНОМ»
ВОЛКОТРУБ Сергій Олександрович, викладач Чернятинського
коледжу ВНАУ

БУДЯК Р.В., к.т.н., доцент, директор
Технологічно-промислового коледжу
ВНАУ

Сфери промислового використання продуктів бджільництва та вимоги ЄС до їх якості

Однією з важливих галузей сільського господарства України є бджільництво, основою функціонування якої є розведення, утримання та використання бджіл для запилення ентомофільних рослин сільськогосподарського призначення і підвищення їх урожайності, виробництво харчових продуктів і сировини для промисловості.

За умов глобалізації світової економіки для забезпечення конкурентоспроможності продукції галузі бджільництва України особливо гостро постає проблема забезпечення якості та безпеки продукції відповідно до світових вимог. Український ринок меду є одним з найбільш перспективних і розвивається на сьогодні найшвидше з усіх агропромислових галузей .

Продукція бджільництва широко використовується у понад 40 галузях промисловості, зокрема в медицині та фармакології, але все ж таки основною сферою використання меду залишається харчова промисловість, де мед використовують як готовий продукт і як біологічно-активну сировину для збагачення харчових продуктів корисними речовинами, адже бджолиний мед є одним з найскладніших природних продуктів, у складі якого виявлено більше чотирьохсот різних компонентів.

Окрім меду, широко використовують такі продукти бджільництва як: віск, забрус, маточне молочко, мерву, отруту бджолину, підмор, пергу, квітковий пилок, прополіс та трутневий гомогенат.

Хочу виділити декілька сфер, де використання продуктів бджільництва найбільш ефективно.

В медицині широко використовують *Пергу*, яку отримують з лікарських трав, оскільки найбільш корисні речовини найчастіше концентруються у квітах. Це унікальний продукт, тому що перга виробляється бджолами в обмеженій кількості. Пергу неможливо штучно культивувати чи підробити.

Забрус має високі лікувальні властивості. Вчені дослідили, що в меді забрусу ферменту лізоциму в 4 рази більше, ніж у звичайному меді і в 2 рази більше, ніж у щільниковому.

Гомогенат - це продукт, що отримують з личинок бджіл в стадії розвитку. Серед продуктів бджільництва гомогенат по спектру вітамінного складу займає перше місце, випереджаючи навіть маточне молочко.

Бджолиний підмор – містить хітиновий покрив тілець бджіл. Бджолина отрута з тілом бджоли терmostійка і всі її властивості зберігаються, а вживання бджолиного підмору не призводить до важких побічних ефектів, які можуть бути при бджоловжаленні. Підмор часто використовують у годівлі птиці, як кормові стимулятори росту та спеціалізовані енергетичні добавки.

Бджолина отрута - є багатим джерелом ферментів, пептидів і біогенних амінів. Вона знімає гострі болі, значно зменшує запалення, відновлює рух в суглобах, забезпечує протизапальний, анальгезуючий і біостимулюючий ефекти, відновлює функцію судинного русла, сприятливо впливає на обмін речовин.

Незважаючи на вищезазначене, мед традиційно для українців залишається харчовим продуктом, але слід сказати, що якість меду який використовується як сировина для харчових продуктів має відповідати певним вимогам. Як багатокомпонентна біохімічна система, він має несталі якісні та кількісні показники, які залежать від багатьох природних факторів і є не керовані людиною, їх не передбачена зміна, особливо коли за специфікою виробництва необхідне тривале зберігання меду у великих обсягах, може суттєво впливати на хід технологічного процесу і, як результат, на органолептичні, фізико-хімічні та мікробіологічні характеристики готових продуктів. Тому необхідно враховувати роль складових меду та його здатність до кристалізації і зміни фізичного стану з рідкого в твердий.

Отже, зрозуміло, що продукти бджільництва є невід'ємною складовою різних сфер виробництва, тому логічно постає питання: як збільшити виробництво цих продуктів в Україні та як забезпечити їх якість для виходу на ринок ЄС.

Вже сьогодні вищезазначена галузь АПК є експортоорієнтованою. 70-80% виробленого в Україні меду експортується на зовнішні ринки: необхідно зазначити, що Вінницька область тримається в лідерах по об'ємах виробництва, у 2019 р. обсяг експорту меду в Україні склав 55682 т, а у першому кварталі 2020 р. — 16879 т, що на 2 тис. т більше, ніж за аналогічний період минулого року, ЄС займає лідируючі позиції серед покупців нашої продукції: експорт меду до ЄС зріс більш ніж у 9,5 рази — з 5761 т у 2011 р. до 55682 т у 2019 р. Прозорий, структурований сектор, в якому можна відслідкувати шлях кожної партії меду від бджоли до кінцевого споживача, — це запорука успіху вітчизняного бджільництва в глобальному масштабі.

Однією з причин такого становища є невідповідність якості вітчизняної продукції бджільництва світовим вимогам харчової безпеки. Після підписання Угоди про асоціацію з ЄС Україна взяла на себе зобов'язання перед Європейським Союзом щодо наближення законодавства України до законодавства ЄС у галузі санітарних і фітосанітарних заходів.

Зрозуміло, що безпечність харчових продуктів не може забезпечуватись виключно державним контролем. З метою реалізації ефективної системи самоконтролю виробництва на підприємствах в Україні з 2014 року почалось запровадження системи заходів з безпечності виробництва продуктів, заснованих на принципах Hazard Analysis and Critical Control Points (НАССР), що вже є вимогою законодавства у Європейському Союзі, США, Канаді, Японії, Австралії та інших країнах. НАССР – перевірена й визнана світовим співтовариством система, яка допомагає організувати безпечний і надійний спосіб виробництва. Це система ідентифікації, оцінки й контролю всіх ризиків, які є значущими для безпеки споживача. Вона спрямована на запобігання виникнення умов у процесі виробництва і реалізації продукції, які можуть призвести до втрати безпеки продукції та послуг.

На базі НАССР було створено ряд стандартів, які керують сьогодні якістю продукції в Європі, це:

- **ISO 22000:2005** - системи управління безпечністю харчових продуктів;
- **BRC (British Retail Consortium Global Standard)** – британський стандарт асоціації роздрібних торговців;
- **IFS (International Food Standard)** - міжнародний стандарт роздрібних торговців;
- **Dutch HACCP** – голландський стандарт на систему ХАССП;
- **FSSC 22000:2010** - стандарт для виробників окремих категорій харчових продуктів, що поєднує вимоги ISO 22000:2005 та PAS 220:2008, прийнятий об'єднанням спеціалістів з харчової безпеки Global Food Safety Initiative (GSFI).

З 20 вересня 2018 року рекомендовані системи мали б запрацювати на всіх харчових підприємствах України окрім малих потужностей. Звертаючи увагу на те, що мед виробляють саме малі потужності, то зазначену вище європейську систему контролю якості вони не зобов'язані запроваджувати, а це є першою перепорою на підтвердженні якості української продукції при її реалізації в країні ЄС, де всі вимоги зафіксовані в загальних положеннях Codex Alimentarius та інших документах, на підставі яких

Спеціальною міжнародною комісією з меду (International Honey Commission), створеною за ініціативи Апімондії (міжнародна федерація бджільницьких об'єднань створена в 1949) у 1990 р., розробляються окремі положення стосовно продукції бджільництва. Основні положення щодо вимог, яким повинен відповідати мед для вільного пересування в межах внутрішнього ринку ЄС, встановлені Директивою Ради 2001/110/ЄС відносно меду. У ній з урахуванням внесених змін до неї устанавлюються визначення щодо якості різних видів меду. Наприклад: Виробництво меду в Україні має свої нюанси. Оскільки кліматичні умови не дозволяють цілий рік перебувати бджолам у відкритому просторі. Холодний період року досить важкий і тому в нас багато

бджолярів використовують антибіотики для того, щоб підтримувати бджолині сім'ї у належному стані та забезпечити їхнє виживання. В Європі ж діє норма, що забороняє наявність антибіотиків у меді. А отже щоб гарантувати вільний рух меду у межах країн ЄС, та щоб споживач не був введений в оману щодо якості продукту, Європа затвердила директиву щодо складу меду, а також визначила основну інформацію щодо маркування, вмісту антибіотиків та пестицидів, а проблема з пестицидами цього річ в нашій країні стояла надзвичайно гостро. У директиві також визначені інтереси споживача, які стосуються географічних характеристик меду.

Для забезпечення органічної чистоти меду та вдосконалення його якості в Європі керуються **Регламентом Комісії №889/2008**, який містить наступні вимоги до органічного виробництва меду для ринку ЄС:

- ***Розташування пасіки на території з радіусом 3 км, вільній від забруднення хімікатами***
- ***Культури, якими харчуються бджоли, не повинні оброблятися хімікатами***
- ***Штучний корм для бджіл повинен мати сертифікат відповідності вимогам до органічних продуктів***
- ***Лікування бджіл має проводитись препаратами, які містять органічні речовини***
- ***Збір меду має проводитись без обкурювання бджіл***
- ***Вулики мають бути виготовлені з натуральних матеріалів.***

Але Україна має певні проблеми з реєстрацією пасік, які планується внести в єдиний державний електронний реєстр, бджолярам буде запропоновано реєстрацію в електронному форматі, а для тих, хто не має такої можливості, збережуть класичний паперовий варіант, адже більшість виробництва меду в Україні залишається тіньовим тому і виникає конфлікт бджолярів з фермерами.

В системі «бджоляр — фермер» бджоляр також повинен чітко дотримуватися послідовності та правильності виконання технологій утримання бджіл, виробництва продукції, переробки та зберігання. Фермер або інший сільгоспвиробник продукції рослинництва повинен дотримуватися правил Належної сільськогосподарської практики (Good Agricultural Practice), які гарантують охорону навколишнього середовища і бджіл зокрема, а також забезпечать відсутність пестицидів в меді.

Держава має розуміти потенціал даної підгалузі АПК і створювати відповідні умови та стимули для комерціалізації бджільництва і його становлення як цивілізованої ланки мікро- і малого бізнесу на селі. Такими стимулами можуть бути фокусні програми держпідтримки, податкові важелі тощо.